

Meşələr: təbiətin möcüzəsi, yurdumuzun yaşıl libası

Şəki Azərbaycanın şimal-qərbində, Böyük Qafqaz dağlarının cənub yamacında, dəniz səviyyəsindən 632 metr yüksəklikdə yerləşir. Bol su ehtiyatı, normal rütubət balansı, məhsuldar torpaqlar, zəngin meşə örtüyünə malikdir. Burada qonur dağ-meşə, qəhvəyi dağ-meşə, çəmən-meşə, boz qonur torpaqlar geniş yayılmışdır. Meşələrdə palıd, fısdıq, qoz ağacları üstünlük təşkil edir. Heyvanat aləmi zəngindir. Füsunkar təbiəti, nadir tarixi-memarlıq abidələri, inkişaf etmiş sənətkarlıq, zəngin tarixi-mədəni irsin qorunması nəticəsində Şəki bu gün Azərbaycanın mühüm turizm regionuna çevrilmişdir.

Şəkini bu gün gözəlləşdirən, baxımlı edən çox şey var. Burada son illərdə aparılan, yüksək zövqlə müşayiət olunan abadlıq-quruculuq işləri, tarixi abidələrin bərpası zamanı nəzərə alınan incəliklər, müasir tələblərə cavab verən səliqəli yollar, əhalinin istirahətinə xidmət edən bir-birindən yaraşıqlı park və xiyabanlar qədim Şəkini müasirləşdirmiş, ona xüsusi yaraşlıq vermişdir.

Şəkiyə özge yaraşlıq verən, onu dilbər bir guşəyə çevirən təbiətin nadir incilərindən biri olan meşələrdir. Bu gözəl diyarı təbiətin möcüzəsi, ana yurdumuzun yaşıl libası olan meşələrsiz təsəvvür etmək qeyri-mümkündür.

Vaxtilə balta səmindən "təngə gəlmiş meşələr" bu gün "rahat nəfəs alır". Bu qiymətli sərvətin qorunması, artırılması yolunda dövlətimizin göstərdiyi diqqət və qayğı indi göz qabağındadır.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi rəhbərliyinin, xüsusən Nazirliyin Meşələrin İnkişafı Departamentinin

apardığı genişmiqyaslı tədbirlər son illərdə bu qiymətli sərvətin coğrafiyasının daha da genişlənməsinə səbəb olmuş, vaxtilə ilan mələyən düzenlər yaşıl libasa bürünmüşdür. Ölkəmizdə rayon və kəndlərin mavi yanacağıla az bir müddətdə sürətlə təmin olunması da meşələrin məhv olma təhlükəsindən "yaxa qurtarmasında" böyük rol oynadı.

İndi tam məsuliyyətlə söyləmək mümkündür ki, xalqımızın milli sərvəti olan meşələrimiz uğurla qorunur və artırılır.

Bu şərəfli işi vicdanla yerinə yetirən kollektivlər sözün tam mənasında hər cür xoş sözə layiqdirlər. Elə haqqında söhbət açdığımız Şəki meşəçiləri kimi.

Şəki Meşə Mühafizəsi və

Bərpası Müəssisəsinə təcrübəli meşə mü-təxəssisi Niy-mət Rəsulov rəhbərlik edir. Qeyd etməyi özümüze borc bilirik ki, Niy-mət müəllim Şəkinin ən bö-yük dağ kəndlərindən olan Baş Zəyziddə dünyaya göz açıb. Ali təhsilini Rusiya Federasiyasının Voronej Meşə Texniki Akademiyasında alaraq, 1989-cu ildən o zamankı Şəki Meşə Təsərrüfatında meşəbəyi köməkçisi, mühəndis-mexanik, meşə əkinləri mühəndisi, 2006-cı ildən baş meşəbəyi vəzifələrində çalışmışdır. Ötən ilin may ayından isə ona Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi rəhbərliyi tərəfindən etimad göstərilmiş, müəssisənin direktoru vəzifəsinin icrası həvalə olunmuşdur. Yaxşı işinə görə 2013-cü ildə ölkə başçısının sərəncamı ilə "Tərəqqi" medalına layiq görülən Niy-mət Rəsulov

həm də fəal ictimaiyyətdir. Şəki YAP MMBM-si ilk təşkilatının sədri, həmçinin yaşadığı ərazi üzrə 14 sayılı Seçki Komissiyasının sədri-dir.

Bu günlərdə rayonda olarkən müəssisənin işi ilə maraqlandıq, həyata keçirilən tədbirlər barədə öyrənmək istədik. Müəssisənin rəhbəri bildirdi ki, Şəkiddə meşə fondu ərazisi 4811,3 hektar təşkil edir. Müəssisəmizin əsas fəaliyyəti mövcud meşələrin mühafizə olunması və ilbəl artırılmasıdır.

2014-cü ildə müəssisədə 70 ha ərazidə qoz, akasiya, göyrüş, ağcaqayın cinslərindən ibarət meşə əkinləri salınmışdır. Bundan 36 hektarı açıq sahələrdə salınmış, 34 hektarı isə azqiymətli ağac-ların re-konstruksiyası hesabına həyata keçirilmişdir. Havaların həddən artıq quraq olmasına baxmayaraq, normal bi-

cinslərindən ibarət səpin şö-bəsi yaradılmış, bundan əlavə tingliyin böyütmə şöbəsi və çilik kökləndirmə sahələri müvafiq plana uyğun olaraq böyütmə sahəsi 2014-cü ildə 1,0 hektarda 40 min ədəd, 2015-ci ilin yazında 0,6 ha ərazidə 25,8 min ədəd təşkil etmiş, çilik kökləndirmə sahəsi 2014-cü ildə 0,5 ha ərazidə 25 min ədəd, 2015-ci ilin yazında 0,25 ha ərazidə 15 min ədəd təşkil etmişdir. 2014-cü ilin payız inventarlaşmasında ümumi əkin materiallarının sayı 375,9 min ədəd olduğu halda bu il əkin materiallarının sayının 650-700 min ədəd olması gözlənilir.

Meşələrin mühafizəsi ilə bağlı meşələrin yanğından və xəstəliklərdən qorunması istiqamətində bir sıra profilaktik tədbirlər həyata keçirilir. 2014-cü ildə 2500 ha ərazidə, 2015-ci ilin yazında isə 1300 ha ərazidə meşə-patoloji müayinə işləri aparılaraq zərərvericilərin olub-olması aşkarlanmış, ərazilərdə kimyəvi dərmanlama işləri aparılmışdır.

Meşələrin yanğından mühafizəsi ilə bağlı təbliğat-təşviqat işləri xeyli gücləndirilmişdir. Belə ki, meşələrin əsas giriş yerlərində "Meşələrimizi yanğından qoruyaq" sərlovhəli 12 ədəd yeni plakat hazırlanıb vurulmuş, əvvəlcədən mövcud olan plakatlar isə rənglənərək yaxşı vəziyyətə gətirilmişdir. Mütəmadi olaraq mətbuatda və televiziya da tərəfimizdən əhaliyə müraciətlərimiz olur. Yerli icra nümayəndəlikləri və bələdiyyələrlə, Dövlət Yanğın Nəzarəti ilə birgə fəaliyyət planlarımız vardır. Müəssisədə və meşəbəyliklərdə sutkalıq növbətçilik təşkil olunmuş, yanğınsöndürən avadanlıq və ləvazimatlar, texnikalar saz vəziyyətə gətirilmişdir. Taxıl sahələrindən meşələrə yanğın keçməsi ehtimal olunan ərazilərdə 20 km yanğından mühafizə zolağı çəkilmiş, bu iş mütəmadi olaraq davam etdirilir.

Müəssisədə bütün təsərrüfat işləri müvafiq iş planına uyğun olaraq tam yerinə yetirilir və yüksək səviyyədə davam etdirilir.

İlham PƏNAHOV,
"Respublika".